

MUISTIO

Korkeakoulujen lukuvuosimaksujen käyttöönoton seuranta- ja arviointiryhmän kokous

Aika: pe 19.2.2021 klo 12.00–15.00

Paikka: Teams-etäkokous

Läsnä:	Marika Bäckman	Opetus- ja kulttuuriministeriö
	Mikko Eronen	Opetushallitus
	Irma Garam	Opetushallitus
	Laura Hansén	Opetus- ja kulttuuriministeriö
	Mira Huusko	Kansallinen koulutuksen arviointikeskus
	Toni Kaila	Aalto-yliopisto
	Ari-Pekka Kainu	Satakunnan ammattikorkeakoulu
	Teemu Kokko	Haaga-Helia ammattikorkeakoulu
	Jani Kykkänen	Suomen ylioppilaskuntien liitto (SYL) ry
	Jyrki Laitinen	Oulun ammattikorkeakoulu
	Sofia Lähdeniemi	Opetushallitus
	Alex Palm	Suomen opiskelijakuntien liitto - SAMOK ry
	Anu Taren	Maahanmuuttovirasto
	Timo Täyrynen	Ulkoasiainministeriö
	Satu Uusiautti	Unifi ry
	Birgitta Vuorinen	Opetus- ja kulttuuriministeriö
Vieraat:	Kaisu Piironen	Opetus- ja kulttuuriministeriö
	Jukka Haapamäki	Opetus- ja kulttuuriministeriö

1. Kokouksen avaus

Birgitta Vuorinen avasi kokouksen ja totesi että käydään läpi opiskelijakyselyä ja työsuunnitelmaa. Väliraportin taitto on kesken ja sen tietoja on jo hyödynnetty eri tilanteissa.

2. Opiskelijakysely

Kysymyslomake sekä siihen liittyviä kysymyksiä toimitettiin työryhmälle kommentoitavaksi ennen kokousta. Irma Garam esitteli opiskelijakyselyn kohdat, joihin vielä toivottiin tarkennusta. Osaan kysymyksistä saadaan mahdollisesti tietoa mm. Eurostudent VII -kyselystä, joten niiden mukaan ottaminen ei ole välttämätöntä, mutta tulokset saattavat toisaalta tarjota hyvän vertailukohdan.

Keskusteltiin myös siitä, kenelle kaikille opiskelijakysely lähetetään, eli kohdennetaanko se pelkästään lukuvuosimaksullisille vai edellisen kyselyn tapaan kaikille kv-opiskelijoille, joista lukuvuosimaksulliset saadaan eroteltua vastausten perusteella. Jotta vastaukset mahdollistavat vertailun edellisen kyselyn tuloksiin, on perusteltua lähettää kysely vastattavaksi kaikille kv-opiskelijoille. Lisäksi käytännössä uuden kohderyhmän rajaaminen aiheuttaisi hallinnollista viivettä kyselyn toteuttamisessa ja pitkittäisi prosessia. Päätettiin lähettää kysely edellisen mukaisesti korkeakoulujen kirjaamoihin ja samalla tiedoksi opiskelijajärjestöille välitettäväksi omille kv-verkostoilleen. Kyselyn lähettämisen ajankohta tulisi olla hiihtolomaviikkojen jälkeen ja vastausaikaa 4–6 viikkoa siten, että se kestää pääsiäisen yli ja vastaajille laitetaan ainakin yksi muistutusviesti ennen vastausajan päättymistä.

3. Tiedonkeruitten kehittäminen jatkossa

Lukuvuosimaksuja koskevien seurantatietojen keräämiselle on tarvetta myös jatkossa työryhmän toimikauden päätyttyä. Opintopolkuun, Vipuseen ja Virta-opintotietopalveluun on jo suunnitteilla pysyviä lisäyksiä, mutta lukuvuosimaksullisten opiskelijoiden tiedonkeruista tärkeinä pidettäviä asiakohtia ja kehittämistarpeita on mahdollista nostaa esiin esimerkiksi työryhmän loppuraportissa.

Mikko Eronen esitteli Opintopolun tiedoista koostetun katsauksen vieraskielisten koulutusohjelmien määrien kehittymisestä 2015–2021 Haasteena näiden Opintopolusta saatujen tietojen tilastokäytössä on vieraskielisen koulutuksen määrittelyn epäselvyys. Vuonna 2022 Opintopolkuun tulee uudistus, jonka myötä koulutusohjelmien pääasiallinen kieli tulee mainittua, mikä osaltaan selkeyttäne koulutuskielten seuranta.

Kaisu Piironen ja Jukka Haapamäki osallistuivat kokoukseen ja esittelivät Virta-palvelun tiedonkeruuta sekä Vipusen raportointia. Virtaan on kerätty tietoja hyvinkin tarkkaan vieraskielisessä tutkinto-opetuksessa suoritetuista opintopisteistä. Vipusessa oleva raportointi perustuu tilastokeskuksen aineistoihin, joissa on mukana tieto siitä, onko opiskelija lukuvuosimaksuvelvollinen. Yhteistyössä Maahanmuuttoviraston kanssa korkeakoulujen opiskelijarekistereistä on tavoitteena kerätä tiedot opiskeluoikeudesta, maksuvelvollisuudesta, lukuvuosimaksun suorittamisesta sekä apurahojen myöntämisestä. Nopea tiedonsiirto eri laitosten välillä helpottaa oleskelulupaprosessia.

Tiedonkeruun kehittämistä varten tulisi ministeriön tai Opetushallituksen kysyä korkeakoulukentältä mihin tarkoitukseen ja millaista tietoa vieraskielisestä koulutuksesta tarvitaan. Opetushallituksen Koski-tietovarannossa ei tällä hetkellä ole tietoa siitä, onko lukuvuosimaksu maksettu, mikä on oleskeluluvan edellytys. Hakukohteen tietojen syöttämiseen (opiskelukieli, koulutuksen kieli, tutkinnon kieli, aidosti kaksikieliset koulutusohjelmat) tarvitaan ohjausrakenne. Vaikka opintojen sisällön voi koostaa useammasta koulutusohjelmasta, ulkomaalaiselle opiskelijalle tärkeää tietää voiko koko tutkinnon voi suorittaa vieraalla kielellä. Seurantatietoa kaivataan myös tutkintojen laadusta ja opintojen etenemisestä, ts. onko lukuvuosimaksuvelvollisten opintojen suoritus aika muita lyhyempi.

4. Viestintäsuunnitelma

Työryhmän väliraporttia voidaan jakaa tiedoksi verkostoissa sen valmistuttua. Lisäksi tuloksia ja eri tulokulmia aiheeseen on mahdollista esitellä kv-tapahtumissa:

- Kv-foorumin tilaisuus 19.4.2020 klo 13–16 (Tiina Vihma-Purovaara, Teemu Kokko)
- Korkeakoulujen kansainvälisten asioiden virtuaaliset kv-kevätpäivät 19.–20.5.2021 (Toni Kaila)
- Vieraskielisten koulutusohjelmien kehittämispäivät, syksy 2021

5. Muut asiat

Syksyn kokousten ajankohdat sovitaan myöhemmin.